



FINANSMINISTERIET

Kommun- och regionförvaltningsavdelningen

Utlåtande över utkastet till kommunstrukturlag

Närpes stad har tagit del av innehållet i utkastet till kommunstrukturlag och andra handlingar som hänför sig till kommunreformen och anför följande:

Allmänt

Kommunstrukturreformen och servicestrukturreformen inom social- och hälsovården går in i varandra och borde kunna genomföras parallellt. Eftersom förslagen till riktlinjer för social- och hälsovårdens servicestruktur endast är allmängiltiga saknas till många delar underlag för att ta ställning till kommunstrukturreformen.

Tidtabellen för kommunstrukturreformen är för stram. Det finns inte möjligheter att göra sammanslagningsutredningar och eventuella –framställningar inom den tidsfrist som föreslås.

Olika undersökningar visar att det inte finns en entydigt optimal kommunstorlek utan de olika serviceformerna kräver olika befolkningsunderlag för att de ska kunna ordnas effektivt. Enligt utvärderingsprogrammet (ARTTU) för kommun- och servicestruktur-reformen (KSSR) har kostnaderna i fusionskommuner stigit t.o.m. snabbare än i andra kommuner. I många fall kan ordnandet av service skötas bäst genom samarbete mellan kommunerna. Ett intensifierat kommunalt samarbete bör därför likställas med sammanslagningar som mål för lagstiftningen. På så sätt kan man bygga vidare på de samarbetsnätverk som skapades i KSSR-processen.

Kommunen utgör en viktig grund i den finländska demokratin. Målsättningarna i lagstiftningen för kommunerna bör därför i första hand bygga på de grundläggande fri- och rättigheterna. Utredningskriterierna i utkastet till kommunstrukturlag utgår från enskilda kvantitativa målsättningar och ska därför underordnas grundrättigheterna. Enligt grundlagsutskottet (GrUU 21/2009) måste staten välja den områdesindelning som bäst tillgodoser de grundläggande språkliga rättigheterna. Vidare önskar Närpes stad framhålla behovet av att lagen bör innehålla tydliga och klara riktlinjer för hur invånarnas möjligheter till delaktighet och påverkan garanteras samt hur närdemokratin säkerställs.

Utredningsskyldighet och utredningskriterier

Närpes stad anser det vara befogat att i lagen precisera minimikrav för vad en utredning ska innehålla. Kommunerna bör dock kunna välja att utreda även annat än vad som föreslås i 4 b §.

Utredningsskyldigheterna bör även omfatta konsekvenserna för församlingarnas och de kyrkliga samfälligheternas stiftstillhörighet samt betydelsen för Borgå stift.

Gränsen på 20 000 invånare i utredningskriterierna för befolkningsunderlag enligt 4 c § är konsekvent med tanke på att befolkningsunderlaget motsvarar kraven för ordnande av

social- och hälsovården i KSSR-lagstiftningen. Som ett alternativ till sammanslagning bör det även enligt lagen bli möjligt att göra en utredning om ökat kommunalt samarbete.

Kriterierna gällande självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, arbete och samhällsstruktur i 4 d § berör viktiga enskilda målsättningar för utvecklande av kommunerna. Kriterierna kan emellertid inte vara allena avgörande, eftersom det finns olika möjligheter att skapa kommuner och samarbetsområden av sådan karaktär att de har möjlighet att ordna och finansiera kommunal service. De grundlagsenliga rättigheterna ska i varje fall beaktas framom dessa kriterier i områdesindelningen

Till en av grunderna för avvikelser från utredningsområdet enligt 4 f § bör fogas skärgårdsförhållanden i överensstämmelse med tidigare motsvarande lagstiftning.

Tidsfrister

Tidsfristerna för utredningar och uppföljning nämnda i 4 g § är inte tillräckliga för att grundliga utredningar ska kunna genomföras. Närpes stad föreslår att tidsfristen då en sammanslagningsutredning eller en eventuell sammanslagningsframställning ska vara gjord förlängs från den 1 april 2014 åtminstone till den 31 december 2014.

Statsrådet behörighet att besluta om en ändring i kommunindelningen

Närpes stad har ingenting att anmärka mot ändringsförslagen till statens behörighet att besluta om en ändring i kommunindelning för en kommun som befinner sig i en speciellt svår ekonomisk ställning.

Villkoren för sammanslagningsunderstöden och deras belopp

Enligt 41 § skulle en av förutsättningarna för beviljande av sammanslagningsunderstöd vara att kommunerna har gjort en sammanslagningsframställning före den 1 april 2014. Närpes stad anser att tidsfristen bör förlängas åtminstone till den 31 december 2014.

Ändringar i språklagen

Ändringsförslagen i språklagen medför en del förbättringar gällande språkliga rättigheter. De föreslagna ändringarna kan emellertid inte kompensera för nuvarande kommunindelning i tryggheten av de språkliga rättigheterna. Kommunerna utgör grundenheten i den språkliga indelningen.

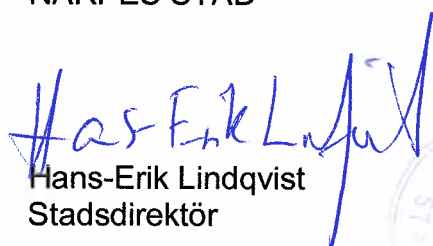
Riktlinjerna för servicestrukturerna inom social- och hälsovården

Närpes stad anser att den föreslagna reformen av social- och hälsovårdsstrukturerna ska bygga vidare på KSSR-processen. Det är inte befogat att nedmontera samarbetsområden som bildats med ett befolkningsunderlag på minst ca 20 000 invånare. Det är inte heller motiverat att avskaffa sjukvårdsdistrikten speciellt som riktlinjerna för hur och av vem social- och hälsovården ska upprätthållas är oklara. I de kompletterande riktlinjerna från den social- och hälsovårdspolitiska ministerarbetsgruppen (13.12.2012) och i servicestrukturarbetsgruppens slutrapport (11.1.2013) är kravet på befolkningsunderlag 50 000 – 100 000 invånare. Med tanke på specialistsjukvården är det inte ändamålsenligt med ett sådant minimibefolkningsunderlag för ordnande av social- och hälsovård utan det behövs ett betydligt bredare underlag. För att ordna närservice är det igen tillräckligt med betydligt lägre befolkningsunderlag. Den omfattande basnivån med ett

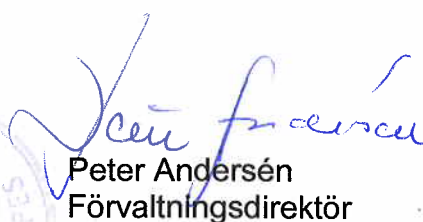
befolkningsunderlag på 50 000 – 100 000 invånare är inte ändamålsenlig utan skulle utgöra en mellannivå som inte är lämplig vare sig för ordnande av specialistsjukvård eller närservice inom social- och primärvård.

I reformarbetet bör de regionala särdragen beaktas. Närpes stad anser att ett samarbetsområde med åtminstone ca 20 000 invånare är tillräckligt för ordnande av social- och primärvård i ett social- och hälsovårdsområde och att specialistsjukvården organiseras bäst på annat sätt i samarbete mellan kommuner, samarbetsområden och specialupptagningsområden.

NÄRPES STAD


Hans-Erik Lindqvist
Stadsdirektör




Peter Andersén
Förvaltningsdirektör